

San Girgor il-Kbir

u l-festa ddedikata lilu f'Tas-Sliema

Hosè Borg

San Girgor I-Kbir, apparti li huwa Ko-Patrun tal-Parroċċa ta' Kerċem flimkien mal-Madonna tas-Sokkors, huwa anke patrun ta' waħda mill-parroċċi ta' Tas-Sliema li f'gieħu ssir festa ta' kull sena nhar l-ewwel Ħadd ta' Settembru qrib d-data liturgika tat-3 ta' Settembru fid-data li San Girgor inhatar Papa.

Il-parroċċa ddedikata lilu nbniet fl-ewwel nofs tas-seklu 20 fuq stil Neo-Romanesk, stil li kien pjuttost xi ħaġa ġidha għal Malta f'dak ż-żmien li tajjeb ngħidu kien moda wkoll biex ngħidu hekk f'dak ż-żmien, billi fl-istess żmien il-parroċċa li nbniet ġidha ta' Birżeppu jaġa nbniet bl-istess stil bħal dik ta' Tas-Sliema. Il-Knisja fl-istil Neo-Romanesk tagħha hija mogħnija bi tribuna sabiħa tal-irħam li taħtha jiddendel salib kbir tal-injam li min-naħha juri l-Madonna tal-Grazzji u mill-oħra juri lil Ĝesu' kurċifiss xogħol l-pittur Żejtuni Toussaint Busutti. Il-Knisja tkun ddedikata lil Marija Omm Alla li jintuża anke bħala l-artal tas-Sagament kif ukoll dak ta' San Gużepp. F'dawn l-kwadri nsibu lil San Ġużepp, San ġwann il-Battista u San Franġisk kif ukoll lil Marija Omm Alla, Sant' Anježu u Sant' Elena. Kollha xogħol l-pittur Taljan Eleodoro Cocoli flimkien mal-kwadru titulari li huwa xogħol l-istess artist li jirrappreżenta lil San Girgor jibgħat lil Santu Wistin ta' Canterbury u lil sħabu l-patrijiet jikkonvertu lill-Ingilterra li jdur dawra sħiħa mal-kor tal-istess knisja. Nsibu anke sett vetrati "stained glass" li saru għand d-ditta Bertuzzi ta' Milan fuq disinn tal-pittur ewljeni tal-knisja Cocoli. F'dawn l-vetrati naraw lil San Pietru, San ġwann Bosco u San Lawrenz kif ukoll l-patruni tal-gżejjer Maltin Sant' Agata, San Publju u San Pawl xogħol mill-isbaħ.

kumplimentari tassew mal-ambjent arkitettoniku tal-Knisja. L-erbatax –il stazzjon tal-Via Sagra li nsibu fil-ġnub tal-kursija saru mill-istess pittur Cocoli. Fil-Knisja, apparti l-istatwa titulari ta' San Girgor nsibu sitt statwi oħra li huma l-Madonna ta' Fatima u d-Duluri li saru Bolzano mid-ditta Stuflessier fl-1949 kif ukoll dawk ta' Santa Rita, l-Qalb ta' Ĝesu', il-Madonna ta' Lourdes u Sant' Antnin ta' Padova, b'dawn tal-aħħar kollha saru Bolzano ukoll mill-istess ditta Stuflessier. Id-Duluri kif ukoll ta' Fatima jinħarġu proċessjonalment, fejn ta' Fatima toħroġ fix-xahar tar-rużarju f'Ottubru qrib jew madwar waħda mill-ġranet tad-dehriet tagħha.

Id-devozzjoni kollha lejn San Girgor bdiet bix-xewqa tal-isqof Mawru Caruana li bħalu kien Benedittin u li kelli xewqa kbira li l-ewwel knisja li kien imiss tinbena tkun ddedikata lil patrun devot tal-istess isqof kif fil-fatt sar. Eventwalment, biż-żmien kompliet titkattar din

d-devozzjoni fejn fil-festa jinqraw siltiet minn kitbiet ta' San Girgor u kien anke nkiteb ktieb fuq l-hajja tiegħu. Il-festa ta' San Girgor fil-bidu tagħha kienet ssir ġewwa u l-purċissjoni kienet ssir biss bir-relikwa sakemm fil-bidu tas-snин 50 giet ordnata u mhallsa statwa ġdida ta' San Girgor mill-benefattur is-sur Alfred Vella magħmula fl-injam mill-iskultur Angelo Righetti ta' Brescia l-Italja. Din l-istess statwa żżanġnet ghall-festa tal-1952 u hija magħmula fuq stil monumental ispirata mill-istatwa tal-Papa Bonifacju VIII li kienet fil-faċċata l-antika tal-Katidral ta' Santa Maria Dei Fiori f'Firenze l-Italja u li llum tinsab fil-mużew tal-istess Katidral. Il-vara fis-salib pettorali tan-nofs thaddan ukoll relikwa tal-qaddis u b'hekk tagħmel din l-istatwa unika għaliex hija l-unika statwa titulari b'relikwa ġo fiha. Nistgħu ngħidu li minn meta saret l-istatwa l-festa ħadet spinta fuq barra. Kien f'dan ż-żmien ukoll li l-kappillan Dun Karm Farruġia li kien li ġietu l-idea jagħmel l-purċissjoni tradizzjonali "pageant" li hija karatteristika unika ta' din l-festa. Farruġia, probabbilment ra xi ħaġa simili fl-Italja u ried jaddottaha għal din l-parroċċa sabiex jagħmel xi ħaġa differenti u li tagħti identità fl-istess ħin. Fiha wieħed jista' jara bandalori b'kitbiet mill-Bibbja dwar konnessjonijiet ma' ħajjet Gregorju flimkien ma' statwi li jirrappreżentaw l-familjari tiegħu li tajjeb ngħidu kienu kollha qaddisin.

Fil-purċissjoni jinħarġu anke sett kwadri li juru l-qaddisin li bagħħat San Girgor sabiex jikkonvertu

lill-Ingilterra. Kif toħroġ l-purċissjoni jkun hemm spjegazzjoni dwar ħajjet San Girgor sabiex dak li jkun jidħol aktar fl-ispirtu tal-qdusija u l-hajja spiritwali eżemplari li għex dan l-qaddis li kien wieħed mill-aktar papiet kruċjali fl-istorja tal-Knisja. Mod sabiħ kif aħna wkoll għandna nitghallmu minn ħajtu u nimitaw l-virtu tiegħu permezz ta' Ĝesu' ukoll. Karatteristika oħra ta' din l-festa hija d-daqq tal-qniepen fejn fil-festa permezz tagħhom jındaqq mužikalment l-innu ta' San Girgor miktub mill-poeta Nazzjonali Dun Karm Psaila fuq mužika tas-surmast Giuseppe Casapinta. Il-festa, sas-snin 60 kienet tiġi organizzata fuq skala pjuttost żgħira bi ffit nar u ffit armar bħal xi armi żgħar u bnadar u dawl fit-toroq sakemm fis-snin 70 u 80 grupp ta' dilettanti tal-festa thajru jgħaqqu kumitat tal-festa bil-president ikun l-kappillan u beda jsir l-armar għall-festa bħal liedna u disinji tal-karti, pavaljuni tad-drapp, fost l-oħrajn. Biż-żmien, bil-festa tkompli tikber, l-entużjażmu tad-dilettanti wassal sabiex fl-1985 isir l-ewwel marċ ta' fil-ġħodu mill-banda Sant' Antnin ta' Birkirkara organizzat minn dan il-kumitat sakemm eventwalment nibtet xewqa li titwaqqaf banda kif fil-fatt sar u fl-1987 twaqqfet il-banda tas-Soċjeta' Mužikali San Girgor li mbagħad ħadet r-responsabbiltà esterna sħiħa tal-festa. Minn dak iż-żmien sal-lum, din s-soċjeta' qatt ma ħarset lura fejn kellha każin fi triq li ma kinitx fiċ-ċentru tal-lokal u nbiegħ sabiex nxtara post aktar ċentrali fit-triq tal-knisja u twaqqfa u reġa' nbena mill-ġdid fejn eventwalment ix-xogħol wasal fil-final fejn fi ffit tas-snin oħra jkun komplut minn kollox. Il-festa kompliet tikber fejn saru diversi pavaljuni u sett statwi għaż-żu zuntier tal-knisja u sorpriżi mal-marcijiet. Fejn tidħol l-banda, fl-2004 kien sar oratorju dwar ħajjet San Girgor f'għeluq l-1400 sena minn mewtu kif ukoll kienu saru kunċerti tal-Ġimgħa Mqaddsa u anke kunċerti t' avvenimenti speċjali f'għeluq l-25 u t-30 sena mit-twaqqif tal-banda.

Kif wieħed jista' jara minn dawn il-kelmejn, il-festa u l-Banda San Girgor ma jmorrx lura wisq fiż-żmien bħala storja, pero' żgur li kull min jiġi u jattendi għal din l-festa se jara progress sabiħ li sar matul ż-żmien u jsib affarrijiet li jolqtuh u jiddistinguwi attrazzjonijiet li ssibhom biss fil-festa ta' San Girgor l-Kbir f'Tas-Sliema.

